

ΤΑ ΝΕΑ

ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ - [ΑΠΟΨΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΑ & ΓΝΩΜΕΣ](#)

Ηρθε η ώρα να καταργηθεί το στηθοσκόπιο;

[Μουτσόπουλος Χαράλαμπος](#)
[Γεώργιος Π. Χρούσος](#)

Πρώτη Δημοσίευση 01/11/2025, 19:44

Online Έκδοση 01/11/2025, 19:44
Share

Βρισκόμαστε σε μια εποχή που τα πάντα αμφισβητούνται και όλα αλλάζουν ταχύτατα. Για πάνω από δύο αιώνες, στην κλινική πρακτική το στηθοσκόπιο ήταν το κυριότερο εργαλείο του γιατρού για να βοηθήσει τη διάγνωση και κατόπιν καταλλήλων εξετάσεων να οδηγήσει στη θεραπεία. Σύγχρονα δεδομένα από πολλές μελέτες, όμως, αναδεικνύουν ότι ένα ισχυρό

υποκατάστατο του στηθοσκοπίου στην κλίνη του ασθενή μπορεί να αποβεί ο φορητός υπερηχογράφος. Δηλαδή, με μια μετάβαση από τον ήχο στον υπέρηχο, αυτό το φορητό εργαλείο να γίνει το **«στηθοσκόπιο του 21ου αιώνα»**.

Απαιτείται βέβαια γι' αυτή την αλλαγή άριστη εκπαίδευση των κλινικών ιατρών στον υπέρηχο έτσι ώστε να μπορούν να απεικονίζουν σε πραγματικό χρόνο την καρδιά, τους πνεύμονες, τα όργανα της κοιλιάς, τα αγγεία και πολλά άλλα όργανα και ιστούς. Πού στηρίζεται η πρόταση της αλλαγής; Σε μελέτες!

Για παράδειγμα, σε ασθενείς με θωρακικό άλγος ή δύσπνοια, η προσθήκη των υπερήχων εντός 24 ωρών από την εισαγωγή του ασθενή στο νοσοκομείο, **μείωσε δραματικά τον χρόνο έως την ορθή θεραπεία από 24 ώρες σε μόλις 5 ώρες**. Άλλη μελέτη έδειξε ότι ο υπερηχογραφικός έλεγχος διέγνωσε καρδιακή ανεπάρκεια ή πνευμονία με ακρίβεια **90%**, έναντι του περίπου **85%** που επιτυγχάνεται με την ακρόαση μέσω του στηθοσκοπίου. Άλλες μελέτες έδειξαν ότι ο έλεγχος με υπέρηχο στην κλίνη του ασθενή μπορεί να μειώσει σημαντικά το κόστος από τη νοσηλεία και τις περιττές εξετάσεις. Μια μεγάλη πολυκεντρική μελέτη νοσηλευόμενων ασθενών στις ΗΠΑ έδειξε ότι η χρήση των υπερήχων στην κλίνη του ασθενή συσχετίστηκε με σημαντική μείωση του κόστους νοσηλείας: κατά μέσο όρο περίπου 4.000 δολάρια λιγότερα ανά εισαγωγή, λόγω της μειωμένης ανάγκης για εκτέλεση ακριβότερων εξετάσεων, όπως αξονικών ή μαγνητικών τομογραφιών.

Με βάση αυτές και άλλες μελέτες, το Αμερικανικό Κολλέγιο Ιατρών και η Αμερικανική Ένωση Νοσοκομειακών Ιατρών έχουν αναγνωρίσει τη διαγνωστική ισχύ της υπερηχοτογραφίας έναντι του στηθοσκοπίου και σκοπεύουν να αναπτύξουν κατευθυντήριες οδηγίες και προγράμματα εκπαίδευσης για όλους τους παθολόγους και τους νοσοκομειακούς ιατρούς, ενώ σύντομα θα ακολουθήσουν τη μετάβαση αυτή άλλες ειδικότητες, όπως των παιδιάτρων και των οικογενειακών ιατρών. Η ενσωμάτωση του υπερήχου στην κλινική εξέταση προσφέρει στους κλινικούς γιατρούς ένα ισχυρό διαγνωστικό εργαλείο – το σύγχρονο στηθοσκόπιο που αντί να ακούει, «βλέπει», και μάλιστα σε τρεις διαστάσεις.

Είναι εύκολη αυτή η αλλαγή ιατρικής πρακτικής και νοοτροπίας στη χώρα μας;

Δεν τη βλέπουμε ούτε εύκολη ούτε προς το παρόν δυνατή!

Πρώτον, πρέπει να υπολογιστεί το κόστος από τον κρατικό κορβανά, καθώς και από τους ιδιωτεύοντες ιατρούς, της αγοράς του φορητού μηχανήματος των υπερήχων για τις κλινικές και τους χώρους των επειγόντων περιστατικών – τουλάχιστον των κεντρικών νοσοκομείων της χώρας – καθώς και για τα ιδιωτικά ιατρεία.

Δεύτερον, θα είναι φιλική η αντίδραση των συλλόγων των ακτινολόγων που είναι εξειδικευμένοι στην εκτέλεση υπερήχων από παθολόγους, παιδίατρους, ιατρούς επειγόντων περιστατικών και άλλους ιατρούς;

Τρίτον, ποιος θα αναλάβει την εκπαίδευση τόσο μεγάλου αριθμού ιατρών; Πιθανόν αυτή να αρχίσει διαδοχικά κατά τα χρόνια της ειδίκευσής τους στην κύρια κλινική ειδικότητα.

Μεγάλες αλλαγές στην άσκηση της Ιατρικής απαιτούν χρόνο, παιδεία, τεκμηρίωση και συγκαταβατικότητα από ιατρικές ομάδες που οι νέες ομάδες θα χρησιμοποιούν το εργαλείο τους.

**Ο Χαράλαμπος Μ. Μουτσόπουλος και ο Γεώργιος Π. Χρούσος είναι
ιατροί – ακαδημαϊκοί**